

A KÖZSZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEK ELLENTÉTELEZÉSÉRŐL, VALAMINT A BEVÉTELEKKEL NEM FEDEZETT INDOKOLT KÖLTSÉGEK SZÁMÍTÁSÁNAK SZABÁLYAIRÓL

I. A költségtérítés számításának általános szabályai

Az Európai Parlament és az Európai Tanács 2009. december 3-án hatályba lépett, a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1370/2007/EK rendeletében meghatározott elvekkel összhangban a vasúti közszolgáltatások biztosításáért felelős Megrendelő megtéríti a szolgáltatást végző Szolgáltatónak a közszolgáltatás teljesítésével kapcsolatban felmerülő, bevételekkel nem fedezett indokolt költségeit, valamint a nyereséget azzal a feltétellel, hogy a költségtérítés nem vezethet a közszolgáltatást végző társaság közszolgáltatás keretében végzett tevékenységének túlkompensációjához.

Szolgáltató a számára gazdasági hátránnyal járó közszolgáltatást csak ellentételezés fejében köteles végezni (közzolgáltatási kötelezettség).

Megrendelő közszolgáltatási kötelezettséget abban az esetben tarthat fenn vagy rendelhet el, ha

- a) az adott közszolgáltatás biztosítását a köz érdeke megköveteli, és
- b) a közszolgáltatás gazdaságos ellátása más módon nem biztosítható, továbbá
- c) a Szolgáltatónak megtéríti a közszolgáltatási kötelezettség végzéséből eredő valós veszteségét.

II. A közszolgáltatási kötelezettségekért járó költségtérítés

Szolgáltató – utólagos elszámolási kötelezettség mellett – a közszolgáltatási kötelezettségekből adódó, bevételekkel nem fedezett indokolt költségek, valamint az észszerű nyereség erejéig ellentételezésre jogosult.

Megrendelő az alábbi finanszírozási és hatékonysági elvárási szabályok teljesítésének érdekében törekszik arra, hogy a Központi Statisztikai Hivatal által közölt, a tárgyévet megelőző évre vonatkozó éves fogyasztói árindex változás figyelembevételével növelje a vasúti közszolgáltatás 13. számú mellékletben meghatározott tarifáit.

A közszolgáltatási kötelezettségekért biztosítható költségtérítés összege, amelynél – a folyamatos hatékonyság javulás érdekében – nincs törekvés a fogyasztói árindex figyelembe vételére, azaz az alábbi összegek a folyó évi nominális költségtérítést tartalmazzák:

- a) A költségtérítés összege 2017-2018. közötti időszakban a bevételekkel nem fedezett indokolt költségek elszámolását követően nem haladhatja meg az alábbi összegeket:

M Ft

2017	2018
7 410	7 410

- Felek a tárgyévi, valamint a tárgyévet követő két évköltségtérítési összegének felső határát a tárgyévet megelőző év december 15-éig a költségvetés teherviselő képességére, a menetrendi teljesítményekre, valamint a várható bevételekre és költségekre figyelemmel felülvizsgálják és a záradék aláírásakor véglegesítik.
- b) A személyszállítási, valamint pályauzemeltetési és karbantartási közszolgáltatások bevételekkel nem fedezett indokolt költségeinek 2019-2023. közötti időszakra vonatkozó költségtérítése kitekintő jelleggel nem haladhatja meg az alábbi összegeket:

M Ft

2019.	2020	2021	2022	2023
7 410	7 410	7 410	7 410	7 410

Felek a kitekintésben szereplő költségtérítési összegeket gördülő tervezés keretében évente felülvizsgálják.

III. A bevételekkel nem fedezett indokolt költségek, számításának szabályai

A gazdasági hátránnyal járó közszolgáltatási tevékenység közszolgáltatásként történő fenntartásával összefüggésben a Szolgáltatónál felmerült, a tárgyévi bevételekkel nem fedezett indokolt költség megállapítása az alábbi eljárás szerint történik:

1. A bevételekkel nem fedezett indokolt költségek számításának alapja a Szerződés 6. számú mellékletében szereplő adattáblában bemutatott tárgyévi közvetlen költségek, a közvetett, valamint az általános költségek együttes összege, valamint a tárgyévi költségtérítés összegét nem tartalmazó személyszállítási bevétel (továbbiakban: bevétel).
2. A bevételekkel nem fedezett indokolt költség az 1. pontban meghatározott indokolt költségek és bevételek különbözete, az e szerződésben szereplő hatékonysági elvárással módosítva, figyelembe véve a 4. és 5. pontban írtakat.
A hatékonysági elvárás a 2017-es üzleti év lejártát követően kerül szabályozásra.
3. A közszolgáltatási költségtérítés a 2. pontban meghatározott bevételekkel nem fedezett indokolt költség, azaz az indokolt költségek és a bevételek különbözete, az ágazatban szokásos mértékű nyereség (a továbbiakban: nyereség) összegével növelve. Az e melléklet IV. pontjában meghatározott hatékonysági elvárás nem teljesítése esetén a Megrendelő az V. 1. pont szerint meghatározott elvonással csökkentheti a költségtérítés mértékét. Az így számolt költségtérítés,

valamint az észszerű nyereség összege nem haladhatja meg az II. pontban meghatározott költségtérítési összegeket.

- Amennyiben a Szolgáltató a megelőző évben (években) felmerült költségcsoportonkénti költségszintjében vagy bevételében az általános gazdasági folyamatoktól eltérő, +/- 5%-ot meghaladó (jelentős mértékű) változás következik be az egyes költségcsoportok, bevételi csoportok vagy az indokolt összköltség értékében, a Szolgáltató az eltérés okát és mértékét számszerűen és szövegesen indokolja a Megrendelő részére benyújtandó éves adatszolgáltatás során.
- A jelentős mértékű változás elfogadásáról a Szolgáltató által benyújtott, szöveges és számszerű indokolás alapján a Megrendelő dönt.

IV. Költségfedezeti arány és hatékonysági elvárás

- A hatékonysági elvárás mértékét a Megrendelő a tárgyévet megelőző évi költségfedezeti arányhoz viszonyított költségfedezeti arány növekedésben határozza meg.
- A költségfedezeti arány a tárgyévi költségtérítés összegét nem tartalmazó bevétel és az infrastruktúra használat költségeivel csökkentett, tárgyévi közvetlen költségek, a közvetett költségek, valamint az általános költségek együttes összegének egymáshoz viszonyított aránya.
- Az adott évre elvárt hatékonysági mutatót (költségfedezeti arányt) a Megrendelő a Szerződés tárgyévre vonatkozó záradékában rögzíti. Amennyiben a jelen Szerződés 13. számú mellékletében foglaltakat a Megrendelő Záradékkal egyoldalúan módosítja, köteles felülvizsgálni az adott évre elvárt hatékonysági mutatókat is.

A költségfedezeti arány a 2017-es üzleti év lejártát követően kerül szabályozásra.

- A szerződés időtartama alatt a költségfedezeti arányra vonatkozó elvárás az alábbiak szerint alakul a 2018-2020 közötti időszakban:

	2018	2019	2020
fedezeti arány			

- A Felek a tárgyévi, valamint a tárgyévet követő két évhatékonysági elvárását (elvárt költségfedezeti arányt) a tárgyévet megelőző év december 15-éig a költségvetés teherviselő képességére, a menetrendi teljesítményekre, a várható bevételekre és költségekre, valamint az állami szabályozó intézkedések változására figyelemmel felülvizsgálják és a záradék aláírásakor véglegesítik.
- A 2021-2025 közötti időszakra vonatkozó kitekintő hatékonysági elvárás:

	2021.	2022	2023
fedezeti arány			

A Felek a kitekintésben szereplő előzetesen elvárt költségfedezeti arányokat gördülő tervezés keretében felülvizsgálják.

V. A hatékonysági elvárások nem teljesítésének következményei, illetve az ágazatban szokásos észszerű nyereség számításának szabályai

1. A tárgyévre a közösségi közlekedésre egységesen alkalmazott hatékonyság változási elvárás mértékének nem teljesítése esetén a Megrendelő a Szolgáltatónak az e fejezet II. pontja szerint járó költségtérítésből meghatározott összeget az alábbiak szerint elvonhat:
 - a. a tárgyévre meghatározott hatékonysági elvárás (elvárt költségfedezeti arány) nem teljesítése esetén 1 %-ot, ezen felül
 - b. a tárgyévre meghatározott hatékonysági elvárástól (elvárt költségfedezeti aránytól) 0,25%-nál (0,25 százalékpontnál) nagyobb elmaradás esetén arányosan, minden 0,25 %-os (0,25 százalékpontos) fedezeti hányad csökkenés esetén további 1 %-ot, összesen legfeljebb 5 %-ot.

A visszatartás százalékban meghatározott mértékének vetítési alapja a társaság közszolgáltatási bevétele.

2. A Megrendelő az ágazatban szokásos észszerű nyereséget biztosíthat a Szolgáltató részére az alábbiak szerint:
 - a) a tárgyévre meghatározott hatékonysági elvárás (elvárt költségfedezeti arány) elérése esetén 1 %, ezen felül
 - b) a tárgyévre meghatározott hatékonysági elvárás (elvárt költségfedezeti arány) 0,25%-nál (0,25 százalékpontnál) nagyobb mértékű túlteljesítése esetén arányosan, minden további 0,25 %-os (0,25 százalékpontos) növekedése esetén 1 %, összesen legfeljebb 5 %.

A nyereség százalékban meghatározott mértékének vetítési alapja a társaság közszolgáltatási bevétele.

A fentiekben meghatározott nyereség összegét csökkenti az éves működés során a Szolgáltató terhére érvényesített kötbérfizetési kötelezettség összege. Az év közben érvényesített kötbérfizetési kötelezettségek összegei összeadódnak és az éves elszámolásnál egy összegben kerül figyelembe vételre.

Az észszerű nyereség mértékét úgy kell meghatározni, hogy a költségtérítés, az észszerű nyereség és a közszolgáltatási szerződés 8. sz. mellékletében meghatározott szolgáltatási szint mérési rendszer alapján az érvényesített kötbérfizetési kötelezettség összegével csökkentett nyereség figyelembe vételével a társaság vasúti személyszállítási és infrastruktúra üzemeltetési és karbantartási közszolgáltatási tevékenységre jutó tőkemegtérülési rátája (az elkülönített, közszolgáltatási tevékenység adózás előtti eredménye / az elkülönített közszolgáltatási tevékenységre jutó, költség alapon megosztott saját tőke) nem haladhatja meg az 5 %-ot.

VI. A szolgáltatási szintek és minőségi követelmények meghatározása, valamint a minőségi elvárások teljesítésének hatása az észszerű nyereségre

A közszolgáltatási szerződés 8. sz. mellékletében meghatározott szolgáltatási szint mérési rendszer alapján a Szolgáltató mérési szempontonként legalább a tárgyévi záradékban meghatározott szolgáltatási szinteket nyújtja.

Az V. pontban meghatározott elvonás vagy észszerű nyereség összegét a szerződés záradékában követelményenként meghatározott szolgáltatási szint teljesítése vagy nem teljesítése követelményenként további 1 százalékkal (összesen legfeljebb 10 százalékkal) változtatja. A minőségi elvárások teljesítése, illetve túlteljesítése az észszerű nyereséget növeli, az esetleges elvonás mértékét csökkenti. A minőségi elvárások nem teljesítése az észszerű nyereséget csökkenti, az esetleges elvonás mértékét növeli.

